

Hævede
havekasser på Ole
Rømer Skolen?
Læs mere på bagsiden

Foto: Marva Sarwari

GRØNT KLIMA - GRØN FREMTID

POLITIKEN

Ole Rømer-Skolen
Taastrup
november 2023
ID: 6085

LEDDER AF GOKART Marcin Bieczek, Ejer og indehaver af Høje Taastrup gokart Center, tror at der kommer el-gokarts i fremtiden, men han advarer også mod risiko med varme batterier. Foto: Adrian Robert Gudinov

Race mod bæredygtighed: Formel 1 kæmper mod CO2-udledninger

Acceleration mod en
grønnere fremtid:
Formel 1s bæredygtighed
og hastighed

SPORT

AF SUSHANT PAUDEL OG ADRIAN
ROBERT GUDINOV

Formel 1s grønne lillebror

Formel Electric, også kaldet FE, er racerløbenes grønne og eldrevne bil løb. FE-ræs har i de seneste år vist så markante resultater på

banen og imponerende teknologiske fremskridt i pitten, at Formel 1 er begyndt at vise interesse og finde inspiration i en mere grøn tilgang til racerløb. FE blev oprettet som sin egen organisation i 1967.

Vi bevæger os hen mod en bæredygtig revolution:

Formel 1's søgen efter

miljøansvar F1-biler producerer cirka 256.000 tons CO2 hvert år. 73 % af den udledning er fra flytning af udstyret over hele verden cirka 23 gange om året. Formel1 fokuserer på internationale løb, mens FE fremmer elektrisk køretøjs teknologi, løb i bycentre. "nej jeg kunne ikke se FE i stede for F1 når du ser F1 er der mange forskellige lyde og

folk elsker lydende fra motoren men i FE er der ikke de lyde og bil-lerne skal altid opladeres" siger fane-af fi Emirhan Akdeniz.

Læs mere på side 4

LADESTANDERE Design i det offentlige rum. Ladestandere til el-biler. Foto: Martin Lehmann

El-biler skal føre an i kampen for klimaet

Grønne skridt mod fremtiden

LOKALE NYHEDER

AMIRA KÜCÜKAVCI & BEKIR TOPAL

I Høje-Taastrup Kommune tager de klimaforandringer og miljøspørgsmål alvorligt. For at håndtere disse udfordringer har kommunen besluttet at satse på, at ladestandere til elbiler er nøglen til en mere bæredygtig fremtid. Her vil vi se nærmere på, hvorfor ladestandere er så vigtige, og hvordan de påvirker vores samfund.

Stigende interesse for elbiler

Ifølge Marie-Louise Lemgart, som er chefrådgiver for klima- og energi i Høje Taastrup Kommune, har vi

de seneste år set en stigende interesse for elbiler i Høje-Taastrup Kommune. "Folk er begyndt at overveje elbiler som et miljøvenligt alternativ til de traditionelle benzin- og dieslbiler. Elbiler producerer ikke skadelige gasser, hvilket gør dem til et godt valg for vores miljø. Samtidig er det billigere at køre på elektricitet i forhold til benzin eller diesel, hvilket gør elbiler attraktive for mange," siger hun.

Elbiler bliver billigere i fremtiden

Selvom El-biler er billigere at køre, er de stadig dyre at anskaffe sig. "El-bilerne er dyre, og de fleste elbiler er også lidt større biler, men der kommer flere og flere el-biler som også bliver billigere. Og når de normale benzin/dieslbiler bliver for gamle, ender det nok med at man køber en el-bil. Der kommer

flere og flere el-biler i flere mærker og størrelser. Når der kommer flere og flere el-biler så bliver det billigere og billigere, dvs. flere borgere kan få råd til det." Siger Marie Louise Lemgart

"Ja det er sådan at i 2035 så bliver det forbudt at producere normale brandstofbiler, der kommer ikke nye benzin/diesel biler." Siger Lars Christensen fra Høje Taastrup kommune

Ladestandere er nøglen til elbilens fremtid

For at gøre elbiler mere tilgængelige og praktiske for borgerne er ladestandere afgørende. Ladestandere er steder, hvor elbilsejere kan oplade deres biler. Høje-Taastrup Kommune har indset, at for at fremme elbils interesse, skal de investere i flere lade standere rundt omkring i byen.

BENZIN Benzinbiler er dårlige for klimaet Foto: Jens Dresling

Kommunens kamp for klimaet: Ziegler vil have netto-nul i 2050

Høje-Taastrup kommune vokser og der kommer flere borger og firmaer til. Det er vigtigt for kommune at borgerne udleder mindre CO₂, derfor udnytter kommune ny viden og teknologi til at planlægning smarte by.

LOKALE NYHEDER

ÖMER FARUK CEVHER

Hvordan belaster bilerne klima?

Biler står bag mere og mere af den store mængde CO₂, der udledes hvert eneste år. Over de seneste 20 år er CO₂-udslippet steget med 40 procent. Det viser de nyeste tal fra Danmarks Statistik. Ifølge deres hjemmeside er trafikken synderen bag mere end en fjerdedel af Danmarks samlede CO₂-udslip. Danskerne er også nogle af dem, der bruger mest tid i bilen i EU, og i 2005 tilbagelagde hver dansker ca. 16.000 kilometer, mens EU-gennemsnittet lå på 13.000 kilometer. En ny bil udleder ca. 164 kilo CO₂

pr. 1.000 kilometer. Dette tal vil man dog meget gerne have reduceret, og fra 2012 er det EU's mål, at en bil kun må udlede 130 kilo CO₂ pr. 1.000 kilometer.

Michael Ziegler's plan

Høje Taastrup Kommunens Klima-plan 2030 beskriver vejen til at opnå målet med 50% CO₂-reduktion, men som det fremgår af kommunens hjemmeside, kan de ikke komme i mål alene. Så de ønsker at samarbejde og invitere nye borgere, virksomheder og boligselskaber i kommunen, på tværs af kommunegrænser og med forsyningselskaber.

Michael Ziegler skriver på hjemmesiden: "I Høje-Taastrup er klima og energi ikke et noget ekstra eller et projekt. Det er en del af et trykt liv. Det er en del af hverdagen i en kommune med vækst. Det er derfor vi siger, at vi er Danmarks grøneste vækstkommune."

Netto-nul i 2050

På hjemmesiden fremgår det desuden, at Høje-Taastrup Kommune vil opnå netto-nul CO₂-udledning senest i 2050. Målsætningen indfries gennem en omkostningseffektiv grøn omstilling af el-, varme- og transportområdet til gavn for både klima, borgere og virksomheder.

SKOVBRANDE Ilden er katastrofal for canadierne Foto: Darryl Dyck

Skovbrande udvider sig i Canada

Forstå årsagerne til katastroferne

UDLAND

AF ZIAULLAH SAID & YONIS ALDELFI

Skovbrande i Canada er et stort problem. De sker, når ilden spredt sig i store skove og gør skade på naturen, dyr og mennesker. I den her artikel vil vi se kigge på, hvorfor skovbrande er sådan her i Canada og undersøge, hvordan de påvirker vores verden omkring os. Vi vil også tale om, hvordan vi kan løse det her problem.

Tørre skovbunde skaber skovbrande

Ifølge Ritzau opstår skovbrande i Canada mest på grund af to grunde, tørke og lyn. Når der ikke er kommet regn i lang tid, bliver skovbunden meget tør. Det gør træer, planter og andet naturligt materiale mere farligt, som gør chancen for brande højere. Dette sker især i de vestlige områder som British Columbia og Alberta. Lynslag kan også starte brande, især når det er tørt, og vulkanudbrud, der spredt glødende aske, kan skabe brande, når det rammer træer og planter.

Store konsekvenser

Det fremgår af Rasmus Christiansen, at Skovbrande har store konsekvenser for miljøet. Når en skov brænder ødelægger det hjemmene for dyr, og Efter en skovbrand kan regn skylle jorden væk, fordi træerne ikke længere beskytter den. Så er området fyldt med mudder, og det gør skade på landbrugsjord. Aske og snavs fra skovbrande kan forurene floder og søer, som gør skader på vandkvalitet.

Dyr bliver syge og mister livet

Ifølge Signe Iversen, påvirker Skovbrande dyrelivet alvorligt, fordi Brandene ødelægger dyrenes hjem og mad, som gør de kan dø af sult og sygdom. Mange dyr bliver fanget i brandene og får skader eller dør. De overlevende dyr har svært med at finde mad og vand, fordi alt er ødelagt. Nogle dyr er nødt til at flytte til andre områder, men det kan føre til problemer med mennesker og andre dyr. Skovbrande tvinger også mennesker til at forlade deres hjem, hvilket kan være skræmmende og økonomisk svært. Så når vi skal opbygge huse osv., vil det koste mange penge, så det kan påvirke økonomien

Satellitter i rummet kan scanne varmesignaler

Ifølge Ritzau, er en vigtig måde er

at bruge satellitter i rummet til at spot brande tidligt. De satellitter kan se varmesignaler, der viser, hvor der er brande, så folk kan reagere hurtigt for at forhindre brande. Man bruger også Fly og helikoptere til at kaste vand og pulver på brandene for at slukke dem. Folk skal lære, hvordan de skal passe på derhjemme og lærer flere ting om ild. De skal også vide, hvad de skal gøre, hvis der er en brand. For ikke at sprede branden hvis det nu skulle ske.

Ny teknologi er nødvendig

det er Ifølge RITZAUAFP er Skovbrande i Canada et stort problem, der påvirker naturen, dyrelivet og samfundet. Det sker på grund af tørke, lyn og mennesker der ikke slukker deres bål ordentligt når de er færdig med lave bål. Konsekvenserne er farlige og skal bruge mere opmærksomhed. For at beskytte skove og mindre skader, og det er nødvendigt at bruge teknologi.

OVERSVØMMELSE VAND omkring børnenes familiers krisecentre i Bangladesh den 20. maj 2018 Foto: Unicef

Klima forandringer fører til børnearbejde

Børn arbejder i fattige lande, i stedet for at gå i skole

UDLAND

MARYAM ISMAIL & CANSU CESUR

Klima forandringer og uskyldige børn.

børnene er de grupper der er mest i fare fra påvirkning af klima forandringer. mest af de fattig lande har børn arbejder og de er de land led mest af klima forandringer. Afrika og sød Asia har meste børn, arbejder. Klima forandringer kan gøre tingene værre for fattige regioner og føre til børnearbejde.

"Klimaændringer og børnearbejde hænger sammen. Når klimaændringer påvirker familiers levebrød, bliver børn ofte de første ofre, tvunget til at arbejde." Siger Nobelpris modtager kailash Satyarthi.

Ekstreme vejr begivenheder forårsaget af klima forandringer, storme og afgrøde skader kan skubbe familier ud i fattigdom. Dette kan øge efterspørgslen efter børnearbejde i forskellig fabrikker, gården, samle affald i fattige lande. Naturkatastrofer med klima forandringer øger også risikoen for, at børn bliver adskilt fra deres familier og bliver forældreløse, hvilket fører til en høj-risiko tilstand for børnearbejde. 388 millioner børn og deres familier lever for mindre end én dollar, svarende til seks

danske kroner, om dagen. forældre i ekstrem fattigdom er tvunget til at sende deres børn ud og arbejde for familien i stedet for gå i skole.

Hvorfor acceptere fabrikker og landmand børnearbejde.

lands byboernes børn måtte arbejde på gårde på grund af fattigdom forårsaget af oversvømmelser. fabrikkerne accepterer børnearbejde, fordi de kunne betales mindre, og de var ofte af mindre størrelse, så de kunne klare opgaver på trange pladser. Det meste tøj fabrikker der accepterer børnearbejde, fordi i mode industrien kræver hurtig produktion.

Mentalt og fysisk påvirkning på børn

børnearbejde kan påvirke børns mentale sundhed og fysiske sundhed. Mangel på mad, vand, ingen skolegang, ingen lægehjælp i tilfælde af sygdom eller grundlæggende beskyttelse af menneskeliv. Det er nogle af disse basale behov omkring 388 millioner børn skal leve med denne fattigdom. Klima forandringer kan få børn til at føle sig bekymrede, stressede og bange på grund af ekstremt vejr og en usikker fremtid. Det er vigtigt at støtte deres mentale sundhed.

FAKTA

To kontinent med flest børn arbejder forårsaget af klimaændringer: Afrika og Sydasiens. gennemsnitlige arbejdes alder for børn: 5-17. Land der har højeste antal arbejder under 14 år: er India. Land med mest børn arbejde i tøj fabrikker: India, Bangladesh, Pakistan, Etiopien og Vietnam. Konsekvenser for børn arbejde: mangel uddannelse, sundhed risici, social isolation

FORMEL 1 Formel 1-bilerne mellem løbene Foto: KAZUHIRO NOGI

Race mod bæredygtighed: F1 kæmper mod CO2-udledninger

Acceleration mod en grønnere fremtid: Formel 1's bæredygtighed og hastighed

SPORT

SUSHANT PAUDEL (SUSH0145@HTKSKOLER.DK) OG ADRIAN ROBERT GUDINOV (ADRI1182@HTKSKOLER.DK)

"nej jeg kunne ikke se FE i stede for F1 når du ser F1 er der mange forskellige lyde og folk elsker lydende fra motoren men i FE er der ikke de lyde og billerne skal altid opladeres" siger fanen af f1 Emirhan Akdeniz "Jeg tror, at der ville komme flere elektriske Go Karts i fremtiden, men de er også farlige for de børn, der kører, fordi batteriet bliver varmt, og det tager lang tid at lade dem op". sagt af Macin Beczek

Formel-1 har i flere år arbejdet på at gøre sporten grønnere. Da de nuværende hybridmotorer blev introduceret i 2014, blev benzinførbøjet reduceret med mere end 30 procent.

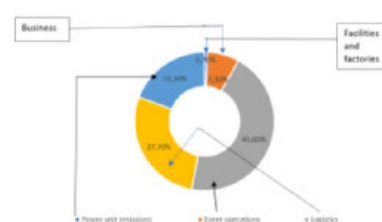
Når en F1 bil skabes udleder den meget CO₂, og under kørslen kan der ske mange forskellige ting som en bilulykke, billen kan løbe tør af benzin eller billen kan gå i stykker. Det er et stort problem for klimaet. De skadelige gasser som F1-bilerne udleder, påvirker det miljøet og naturen. Det race tager omkring 1 til 2 timer, og det er okay, men vi har mange hændelser under løbet, og hvis det ikke går godt, kan der ske en ulykke under løbet, og det udleder en del CO₂. Vi har mange hændelser, lad os bare tale om Grosjeans vanvittige Fireball Crash, der kørte billøbet, (23. marts 2021) og de havde et styrt, alle på stadion var bange, der blev kaldt et intenst ord af manden, de interviewede, det var SILENCE FALLS ON A RACING TRACK, men heldigvis blev han reddet, fordi han sprang over barriererne og landede på fødderne efter at have styrtet ved 225 km.

Formel 1 kan reducere CO₂-emissioner ved at omfavne bæredygtige teknologier som hybride drivlinjer og miljøvenlige brændstoffer, og de kan fremme bæredygtighed i hele sin forsyningskæde og eventsstyring. Ved at prioritere

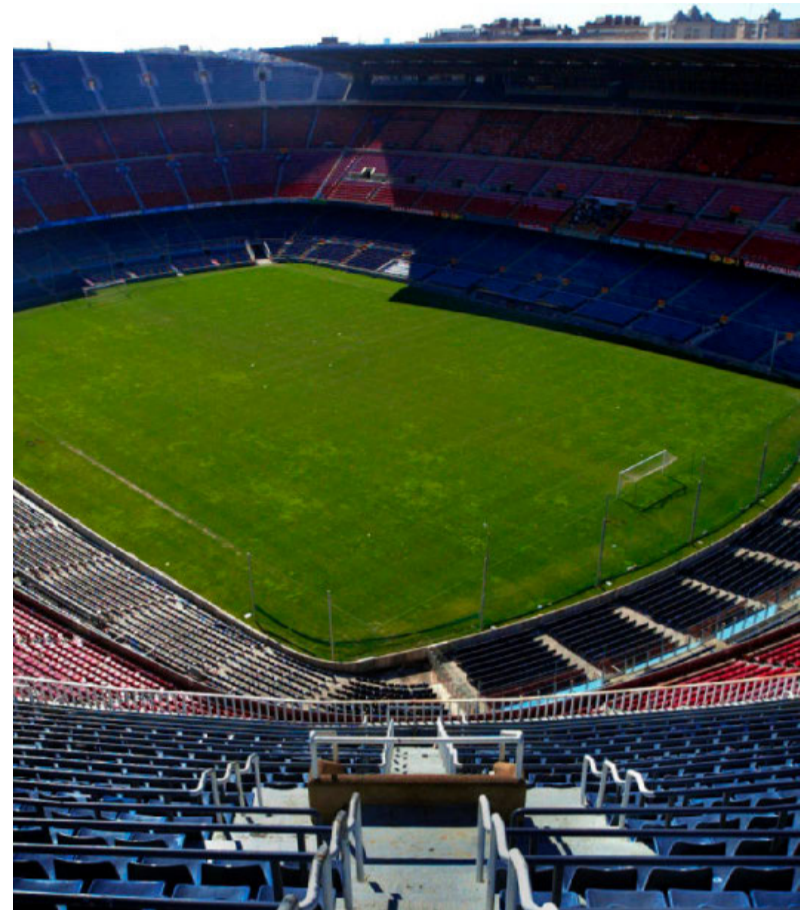
miljøansvar kan F1 minimere sit CO₂-udledning og sætte et eksempel for den globale bilindustri og sportssektor og hjælpe med at bekæmpe klimaændringer.

VIDSTE DU DET?

F1-biler kan accelerere fra 0 til 160 km/t og bremse til 0 inden for 4 sekunder. Den gennemsnitlige pris på en F1-bil er 7 millioner USD. F1's motor starter ikke, når den er kold. En F1-kører taber 1,8 kg pr. løb. Bremseskiver kan nå 1.000 grader Celsius. Hver F1-bil består af 80.000 komponenter.

Ifølge diagrammet får vi at vide om mængden af CO₂-udledning, de producerer. Foto: Diagram af Sushant Paudel og Adrian Robert Gudinov

F.C. Barcelonas tomme fodboldstadium Camp Nou. Foto: Thomas Sjørup

Miljøpåvirkning af fodbold: Bæredygtighed og CO2-udledning i fokus

Har du nogensinde tænkt over, hvordan fodbold kan påvirke vores klima?

SPORT OG DEBAT

OMAR AL DABHAWA

fodbold kan have en dårlig effekt på vores jord. Vi burde at gøre fodbold mere miljøvenligt når det er jo en verdens kendt sport. Når vi tænker på fodbold, tænker vi normalt på sjov, spænding og fællesskab. Men vi skal også huske på, at fodbold kan have en negativ ændring på miljøet. En stor udfordring er transporten til fodboldkampe. Holdene skal ofte rejse langt, hvilket betyder mere brændstof og mere forurening. Det kan påvirke luften og vær en del til klimaforandringerne. Jeg bekymrer mig omkring kunstgræsbaner og de kemikalier de bruger. Disse kemikalier kan komme ned i jorden og forurene vores vandressourcer. Det er vigtigt at finde mere miljøvenlige ideer og bruge bæredygtige metoder til at passe på banerne.

Men vi skal ikke miste håbet. Der er mange ting, vi kan gøre for at

reducere fodboldens negative påvirkning. Vi kan spille flere kampe i nærheden for at undgå lange rejser. Vi kan også bruge mere miljøvenlige materialer og metoder til banerne. For at skabe miljøvenlige fodboldbaner kan vi bruge genbrugt gummi til kunstgræsbaner og vælge græsarter, der kræver mindre vand og pesticider.

VM i Qatar er en spændende begivenhed. Det er første gang, at det bliver afholdt i Mellemøsten, og Qatar har bygget imponerende stadioner til kampene. Men det der bekymrer mig, er om arbejdsforholdene for migrant arbejdere og de høje temperaturer om sommeren. Der er 32 hold som skal flyve til Qatar for at spille VM det er godt nok mange hold, og meget CO₂ udledning. CO₂-udledningen ved VM i Qatar. Ifølge rapporter blev der udledt omkring 3,6 millioner tons CO₂ under turneringen, det er godt nok meget CO₂ som er blevet udledt.

Fodboldfansene ville nok sige at det er fodbolds organisationer som burde at gøre fodbold mere miljøvenligt når det er jo dem som, afholder fodboldkampene, fx DBU, FIFA, UEFA, men det syntes jeg ikke er rigtigt fordi det er jo os som betaler for at se kampene og rejser til forskellige lande for at se kampene jeg syntes at vi alle burde at tag ansvar og gør det som er rigtigt

Fodboldstjerne Kæmper for Klimaet: Interview med Dansk Landsholdsspiller

Fra Verdensbanen til Klimakampen - En Stjernes Indsats for en Bæredygtig Fremtid

SPORT

TAHA ÖCAL & EMIRHAN AKDENIZ

Hvorfor er det vigtigt for dig at nedbringe..

Jeg mener at alle, dvs. individer, virksomheder, organisationer, industrier osv., bør arbejde for at nedbringe deres CO2-udledninger, og det betyder at vi i fodboldindustrien også må gøre vores for at nedbringe CO2. Vi har en stor udledning i fodboldindustrien, primært fordi der foregår meget transport med fly, og det har vi et ansvar for at gøre bedre.

Hvilke indsats har du gjort og vil gøre i fremtiden.

Jeg har holdt oplæg for mit forrige klubhold Juventus, det danske kvindelandshold, og nu også for min nye klub Inter, hvor jeg har fortalt dem om klimakrisen, hvilke konsekvenser den har, hvem der er ansvarlig, hvad vi kan gøre m.m. Det kan jeg rigtig godt lide fordi jeg oplever at folk bliver rigtig interesserede i at vide mere om hvad vi kan gøre for at afhjælpe krisen.

I forbindelse med VM i Australien og New Zealand fik jeg desuden, med hjælp fra de to organisationer Common Goal og Football For Future, 47 spillere fra 6 forskellige lande til at klimakompensere for vores rejse til og fra slutrunden. Dvs. at hver spiller donerede mellem 2000 og 4000 kr. til klimaprojekter i enten Uganda, Australien eller New Zealand. Det gav stor genlyd verden over, at vi betale klimakompensation og anerkendte vores CO2-aftryk som vi forårsagede ved at flyve den lange rejse til og fra VM.

Ellers bruger jeg min platform på sociale medier til at oplyse om klimakrisen – ikke hele tiden, men engang i mellem. Jeg tænker meget over hvor meget jeg skal poste for at oplyse folk og samtidig ikke skræmme folk væk der følger mig.

Jeg er også med i Common Goal, We Play Green og Football For Future som alle er organisationer der arbejder med bæredygtighed og social ansvarlighed i fodboldverdenen. Og jeg er klimafortaler i den store danske nødhjælpsorganisation Folkekirke Nødhjælp som blandt andet arbejder enormt meget for klimahjælp i fattige lande, især i Afrika.

I fremtiden kunne jeg godt tænke mig at arbejde for at få nogle

regler for hvor meget holdene må flyve i fx Italien. For det bedste er stadigvæk hvis vi slet ikke flyver. Og jeg vil også gerne arbejde på at få flere med i en organisation som Common Goal hvor fodboldspillere betaler 1% af deres løn til sociale projekter i fx Afrika. Jeg synes det er vigtigt at de der kan give penge til projekter der hjælper fattige samfund.

Hvor stor en forskel kan du gøre? Forsøger du at påvirke andre og hvordan?

Desværre kan jeg ikke selv redde klimaet. Det kunne være fedt hvis man kunne, men ingen kan gøre det alene. Det er vigtigt at vi holder fast ved at alle klimavenlige handlinger er positive, og jeg synes det er vigtigt at vi inspirerer hinanden til at foretage klimavenlige handlinger. Det motiverer fx mig meget at se andre, læse om andre eller høre om andre der gør noget for klimaet. Så får jeg lyst til at fortsætte med mine klimavenlige handlinger og også gøre mere.

Ja, jeg forsøger at påvirke andre, både ved at fortælle om krisen og hvad vi kan gøre hver især, men også ved at forsøge at være et godt eksempel. Jeg gør ikke alt rigtigt, men jeg spiser plantebaseret, køber genbrugstøj i stedet for fast fashion tøj, donerer penge til sociale/klima projekter, kompenserer mine flyrejser og investerer i bæredygtige virksomheder, og det prøver jeg at inspirere andre til også at gøre. Og så lærer jeg gerne af andres klimavenlige handlinger. Hver gang jeg hører fra nogen at jeg har påvirket dem til at foretage en klimavenlig handling, så bliver jeg glad.

Har du selv investeret penge i at..

Jeg har ikke direkte investeret penge i at nedsætte CO2-udledningerne i fodboldverdenen. Mine donationer til Common Goal, mine investeringer i bæredygtige virksomheder og at jeg betaler klimakompensation for mine flyrejser er dog forhåbentlig med til indirekte at nedsætte CO2 udledningerne i fodboldverdenen. Og jeg støtter 100% op om at store organisationer som UEFA og FIFA bruger nogle af deres enorme formuer på at arbejde hårdere på at vi kan få en bæredygtig fodboldverden.

Hvor mange fodboldspillere har du fået med i dine initiativer...

Jeg ved jo at vi var 47 spillere der betalte klimakompensation for vores rejse til og fra VM. Derudover har alle mine holdkammerater i Juventus, på landsholdet og i Inter været med til mine klimaplæg, og det håber og tror jeg har påvirket dem til at tænke mere på klimaet og miljøet. Ellers er det lidt svært at sige hvor mange jeg personligt har påvirket. Heldigvis er jeg ikke

den eneste der taler om klimaet, så vi er flere der kan påvirke og inspirere vores kollegaer og hinanden, heldigvis

Hvornår begyndte du at interessere dig for klima

Jeg kan huske at jeg lærte om det i skolen første gang da jeg var omkring 12 år. Men det var nok i 2009, da jeg var 17 år, at jeg virkelig forstod hvor alvorligt klimaforandringerne er. I 2009 var der nemlig COP15 klimatopmøde i København, og at alle verdens ledere var samlet for at diskutere krisen tror jeg virkelig gjorde, at jeg forstod hvor slemt det står til.

Hvorfor går du så meget op i at nedsætte.. Hvad driver dig?

Jeg synes det er helt forfærdeligt at den måde vi lever på, som udleder så meget CO2, gør at vi gør det svært for dyr, mennesker og planter at leve på Jorden. Klimaforandringerne rammer hele planeten og alle mennesker, men det der driver mig er især at det går hårdt ud over de mennesker, som ikke er skyld i klimakrisen. Det er jo sådan at det er os i den rige del af verden som har udledt CO2 gennem århundreder og dermed er skyld i klimakrisen, men lige nu er det især mennesker i den fattige del af verden, som lider under klimaforandringerne. Og disse mennesker står for en meget lav CO2-udledning. Fx udleder én dansker i gennemsnit 13 ton CO2 om året mens en person fra Kenya udleder 0,4 ton CO2, og lige nu er Kenya et land som har oplevet flere års tørke, som er en kæmpe katastrofe. Det er ikke retfærdigt, og derfor må vi i de rige lande gøre mere for at nedbringe vores CO2 udledninger og samtidigt hjælpe de lande der er hårdest ramt af krisen.

Tror du det er muligt at gøre fodboldverdenen klimaneutral?

Ja, helt sikkert. Og det er muligt at gøre hele verden klimaneutral. Vi har allerede løsninger til det, så vi skal presse på for at pengene bliver brugt til netop at få implementeret løsninger hurtigst muligt. Vi i fodboldverdenen har en enorm platform og magt. Der er estimeret 3,5 milliarder fodboldfans verden over, så det er jo helt vildt så mange mennesker vi kan nå ud til gennem fodbold – fx oplyse dem om klimakrisen og hvad vi skal gøre. Og derudover er fodboldindustrien også meget rig, så vi har også nogle økonomiske muligheder der gør at vi skal gøre fodboldindustrien bæredygtig hurtigt, samtidig med at vi hjælper resten af verden til at blive bæredygtig.

SOLCELLER Mark af solceller der er blevet sat, så man får grønt energi. Foto: panaramka

Grønne marker: CO2-udledning i landbruget.

Sådan mindsker landbruget CO2-udledning: Brug mere grøn gødning og færre pesticider.

CO2 UDLEDNING

AHMED PETKOV & MEHMED LATINOV PETKOV

Større skridt for fremtiden

En af de mest effektive måder at reducere CO2-udledningen er at anvende mere naturlig gødning i landbruget. Ved at bruge organisk gødning som kompost eller husdyrgødning kan vi mindske behovet for syntetisk gødning, der frigiver store mængder CO2 under produktionen. Derudover kan vi også tage større skridt til at reducere antallet af køer i landbruget.

Jaer Foto: Ahmed

Køer udleder CO2

Kødproduktion er en af de største kilder til drivhusgasemissioner, da køer udleder metan, en potent drivhusgas. Når de bøvses eller prutter. Ved at reducere vores kødforbrug eller ved at vælge mere bæredygtige kødalternativer som plantebaserede produkter, eller skifte ud med andre slags kød som kylling, kan vi bidrage til at mindske CO2-udledningen betydeligt.

Investering af grøn energi

En anden vigtig løsning er at øge vores brug af grøn energi i landbruget. Ved at investere i sol- og vindenergi kan vi reducere vores

afhængighed af fossile brændstoffer og dermed mindske vores CO2-udledning. Dette kan omfatte installation af solpaneler på gårde eller brug af vindmøller til at generere elektricitet, denne løsning kræver en kommunal eller statelig økonomisk støtte.

NØGLEORD

10-12% af de globale CO2-udledninger forekommer fra landbrug. Bæredygtige dyrkningsmetoder, reduceret brug af kunstgødning og bedre håndtering af husdyrgødning. Plantning af træer og bevarelse af skovområder kan også hjælpe med at absorbere CO2 og reducere udledningerne. Ved at fremme økologisk landbrug og bruge mere energieffektive teknologier kan vi også reducere CO2-udledningerne i landbruget.

Husk samarbejde

Det er vigtigt at huske, at selvom disse løsninger kan være effektive, kræver det samarbejde og engagement fra landmænd, beslutningstagere og forbrugere. Vi kan alle gøre vores del ved at træffe bevidste valg og støtte initiativer, der fremmer bæredygtighed i landbruget.

Landbrug er en vigtig del af vores samfund, men vi skal finde overholde de bæredygtige løsninger for at reducere CO2-udledningen. Sammen kan vi skabe en grønnere fremtid. Siger Mehmed Latinov

OKSEKØD Billed af oksekød Foto: Miriam Dalsgaard

Madens påvirkning på klimaet

Konsekvenser af CO2 udslip

IDEER

ZAINAB SAFI & CANSEL CESUR

Madens påvirkning på klimaet

Hvis vi spiser mere plantebaseret kost, kan vi reducere CO2-udslippet i madproduktionen ved at mindske efterspørgslen på animalske fødevarer. Hvis vi reducerer energiforbruget i byggeriet og implementerer grønnere byudvikling, grønne tage og offentlige parker, kan vi mindske CO2-udslippet. Højere temperaturer gør det mere sandsynligt med voldsomt vejr og tørke. Det påvirker også naturen og kan føre til færre forskellige arter.

Direktøren Michael Lindhart Løve siger: Vi vil alle sammen gerne gøre en forskel for klimaet og vores fælles fremtid. Det vil vi også gerne i Netto, hvor vi i lighed med vores kolleger i branchen også har et særligt ansvar.

Ifølge Concito udleder en gennemsnitsdansker nemlig 17 ton CO2 om året. Heraf stammer tre ton alene fra den mad, vi spiser. De fødevarer, vi sælger, klimabelaster, og de påvirker. Som dagligvarekæde har vi unikke forudsætninger for at påvirke det danske og globale klimatryk gennem det, vi vælger at markedsføre og handle med.

Det ansvar tager vi på os - og vi er ikke alene. Vi ser også andre dagligvarekæder og leverandører, der lancerer initiativer, som hjælper kunderne til flere klimabevidste valg: Beregning af klimapåvirkningen fra ens indkøb i Coops app, opskrifter i Føtex, der fås i både en klassisk og en klimavenlig udgave, og Meyers som ambitiøst vil ændre de råvarer, de benytter, for at spare CO2.

<https://www.altinget.dk/klima/artikel/netto-direktoer-derfor-vil-vi-teste-maerkning-for-foedevarer-co2-paavirkning>

Netto-direktør: Derfor tester vi mærkning af fødevarers CO2-påvirkning - Altinget: Klima

Supermarkederne mangler klimahandling på flere områder, hvis danskernes kost skal blive mere bæredygtig. Det viser en ny rapport fra Rådet for Grøn Omstilling og Dansk Vegetarisk Forening.

Danskerne har et af de største klimaafttryk fra fødevarerforbruget i verden målt per indbygger.

Men selvom flere og flere forbrugere ønsker at ændre deres kostvaner i en sundere og mere klimavenlig retning, herunder reducere deres kødforbrug, er der ikke meget hjælp at hente til den omstilling fra detailhandlen.

Det viser en ny rapport fra Rådet for Grøn Omstilling og Dansk Vegetarisk Forening, som er en del af et internationalt samarbejde om tilsvarende undersøgelser foretaget af organisationer i Holland, Frankrig og Storbritannien.

Rapporten gennemgår de 10 største fysiske detailkæder i Danmark og vurderer deres indsats på både virksomheds- og butiksniveau for at hjælpe deres kunder med at skifte til en bæredygtig og sund kost.

Selvom flere af kæderne har sat mål for at reducere deres indirekte udledninger af drivhusgasser og har iværksat diverse tiltag for at sænke klimaafttrykket, mangler der i høj grad konkrete reduktionsmål.

“Detailkæderne bør tage ansvar for klimapåvirkningen af de fødevarer de sælger og hjælpe forbrugere i at vælge en sundere og mere plantebaseret kost. Desværre viser vores undersøgelse, at det er et underprioriteret ansvar blandt kæderne, og at de indsats, der findes, varierer meget i både type og ambition,” siger Niklas Sjøbeck

Jørgensen, landbrugsrådgiver i Rådet for Grøn Omstilling.

Og der er ikke så få steder, hvor de 10 største supermarkeder, der kontrollerer knap 90 procent af markedet for dagligvarer i Danmark, kunne smøge ærmerne op og begynde arbejdet, vurderer man i Dansk Vegetarisk Forening.

Røg fra Amager Bakke, CO2, klima, forurening, skorsten, udledning. Foto: Jens Hartmann Schmidt

Det os - menneskers skyld at verden dør!

Mennesker skal leve mere bæredygtigt, hvis de vil have en miljøvenlig fremtid. Hvad vil der ske med verden hvis vi slet ikke gøre noget ved CO2-udledningen?

IDEER

MEHMED LATINOV PETKOV & AHMED SNEZHANOV ANTONOV

Vi er nødt til at sænke CO2-udledning. Vi er nødt til at forstå, at vi skal alle sammen gøre noget ved det for en bedre fremtid for os, og de kommende generationer.

Fordelene ved det er at du får en sundere krop og bliver mere bæredygtigt. Det kan være svært at væne sig til det med det samme, men det kræver tid og tålmodighed at have disciplinen.

Ulemperne er, måske du er træt i første par dag men, så skal disciplinen overtage det. Disciplinen betyder at når din krop er træt og du orker ikke at gøre det men så presser du dig selv og gøre det stædige væk.

Mange i dag bruger biler som deres transport, i hvert fald benzinbiler, og det udleder meget CO2 til atmosfæren. Der også mange mennesker som laver den fejl, at de begår madspild. De køber også for meget tøj. Når man laver mad, så udleder man meget CO2, efter du har lavet så meget mad i det

mindste give resterne til de fattige så får du gode gerninger og det gælder det samme med tøj. Når man laver tøj, så udleder man også meget CO2, stedet for det kan du genbruge dit gamle tøj. Hvis vi vil give vores børn og børnebørn de samme oplevelser som vi har haft, skal vi så tage den ansvar, og ændre på vores resurser så det bliver bæredygtigt.

Tag ansvar for klimaet for din børns eller barnebarns skyld ikke kun tænk på dig selv.

Der mange der kun tænker på sig selv med de forkerte resurser endda, i det mindste skift jeres resurser til mere grøn energi til at dit stammetræ kan leve videre men, der også nogen ting som man ikke kan sænke helt ned fx som landbrug. Der mange mennesker der elsker kød så meget at, de ikke kan stoppe med at købe det men, hvis vi spiser mere sundt mad så bliver vi selv sundere, og så kan vi leve i længere tid. Det også fordi, vi nød til at mindske CO2-udledning ned og det meste kommer fra de der landbrug. Derfor er vi nødt til at finde på noget andet der er mere vegetarisk men, på samme tide med at den smager af kød.

GØR SELV NOGET!

- Hvis vi kører i el-biler i stedet for benzinbiler- Kører i bus og/ eller tog- Bruger grønt energi, i stedet for fossile brændstoffer- Bruger kroppen som transport

Vindkraft En bæredygtig alternativ til fossile brændsler. Elektriske køretøjer Reducerer emissioner fra biltrafik Karbonopsamling og -lagring Forhindrer drivhusgasser i at nå atmosfæren. Foto: Scanpix Ritzau

Teknologien afgør klimaforandringer

Teknologi kan bruges til at få styr på den grønne opstilling. Det hjælper os med at producere grøn energi og styrer vores energiforbrug på en smart måde.

IDEER

ZIAULLAH SAID & CANSU CESUR

man kan læse det på den her hjemmeside Concito. Ved at bruge teknologi kan vi reducere vores brug af fossile brændstoffer og mindske vores påvirkning på klimaet. så har vi bæredygtig energi-produktion som er virkelig vigtig Solenergi vindenergi og biomasse er nogle af de teknologier der hjælper os med at producere energi på en mere miljøvenlig måde De reducerer vores udledning af CO2 og bekæmper klimaforandringerne.

Intelligent energistyring teknologi kan virkelig hjælpe med at optimere energiforbruget og reducere spild Gennem smarte styrings- og overvågningssystemer som smart Grids, energilagringsteknologier og LOT-baserede løsninger kan vi bedre styre vores energiforbrug og undgå unødvendigt spild. Effektivitet og forbedret energiforbrug er de Nye teknologier som gøre vores enheder og apparater mere energieffektive, hvilket reducerer vores energiforbrug og CO2-udledning, Fra energibesparende belysning til intelligente

termostater, er teknologi afgørende for at opnå en mere bæredygtig fremtid. Betydningen af dataanalyse for klimaforskning er så den teknologi der virkelig kan hjælpe os med at forbedre vores energiforbrug og gøre det mere effektivt Med nye teknologier kan vores enheder og apparater bruge mindre energi hvilket betyder mindre CO2-udledning.

Klimamodellering

Dataanalyse bruges til at udvikle klimamodeller, der kan forudsige fremtidige klimaændringer. Disse modeller er afgørende for at forstå konsekvenserne af forskellige scenarier og udvikle tilpassede politikker og strategier.

Overvågning af klima og miljø ved hjælp af dataanalyse og sensorer kan forskere nøjagtigt overvåge klimaet og miljøet. De kan indsamle og analysere data om temperaturer, nedbør og andre faktorer ved hjælp af satellitter og sensorer. Uddannelse og bevidsthed ved at bruge dataanalyse kan vi skabe mere bevidsthed om klimaforandringer og uddanne folk.

Ved at vise data på en nem og forståelig måde kan vi engagere og informere mennesker om vigtigheden af klimaet og hvorfor det er vigtigt at handle. Innovative teknologier for bæredygtige energier er mange teknologier der kan hjælpe med at lave bæredygtig energi. Solceller, vindmøller og geotermisk energi er nogle af de innovative teknologier, der kan erstatte fossile brændstoffer. Digitalisering og reduktion af CO2-udledninger digitalisering er vigtig for at mindske CO2-udledninger og kontroller

klimaforandringer. Ved at bruge smarte teknologier og digital ændring kan vi gøre vores processer mere effektive og mindske vores påvirkning på klimaet.

1-Energiforbrugsovervågning Gennem avancerede sensorer og overvågningssystemer kan vi overvåge vores energiforbrug og finde områder hvor vi kan reducere spild og forbedre energieffektiviteten.

2-Smart bygningsstyring

Ved hjælp af IoT-teknologi kan bygninger styres intelligent og tilpasses efter behov. Dette kan reducere energiforbruget og CO2-udledningen betydeligt.

3-Transportoptimering Digitalisering kan hjælpe med at forbedre transportprocesser og reducere brændstofforbruget. Gennem kloge transportsystemer og rejsetiden kan vi reducere trafik og forbedre logistikken.

Konsekvenser af teknologisk fremskridt i forhold til klimaforandringer

Mens teknologisk fremskridt kan hjælpe med at løse klimaforandringerne, er det også vigtigt at acceptere og løse de mulige konsekvenser og problemer der følger med disse teknologier.

-Et eksempel er behovet for sikkerhed og databeskyttelse i forbindelse med LOT-teknologier. Omfattende brug af LOT-enheder kan resultere i store mængder data, der skal beskyttes mod cyberangreb og misbrug. Der er også behov for at sikre, at teknologiske løsninger ikke skaber nye miljøproblemer eller skader på naturen.

ATOMBOMBE Bombe udledning af CO2 Foto: Hilal Nur Turan

Våbenproduktion skal være mere bæredygtig

Våbenproduktion medvirker til at skade vores miljø

HISTORIE

HILAL NUR TURAN & RIHANNA WILSON
EGBE

Våben er blevet brugt i mange år, og bliver stadig brugt til mange forskellige ting fx krig. Men kender du til konsekvensen af produktionen? Våben er dårligt for miljøet, fordi produktionen kræver en stor mængde af metaller, mineraler og fossile brændstoffer. Når der bliver brugt en større mængde af de stoffer, kan det føre til drivhusgasemissioner som er dårligt for vores miljø.

Jeg skal have lov til at kunne beskytte mig selv.

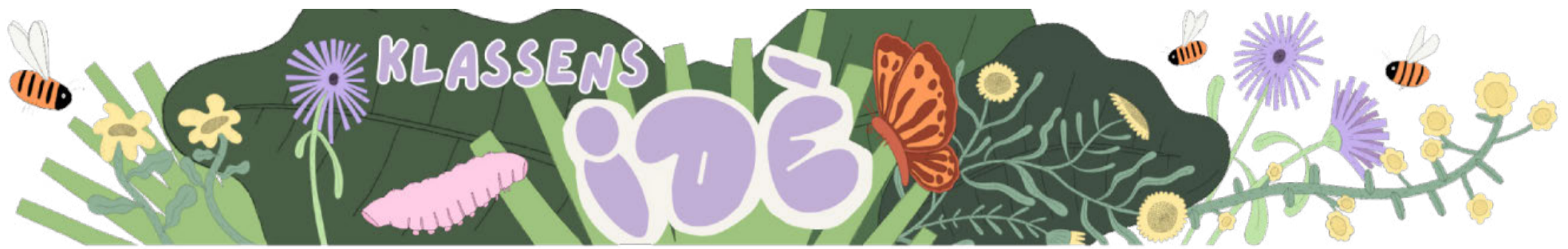
Mange ville sige at de er ikke imod våben produktion, fordi vi har brug for at kunne beskytte vores land hvis vi kommer i krig, men også at kunne beskytte os selv. Hvis vi siger at våben bliver ulovligt ville det betyde at vi skal også lad være med at producere våben til vores militære" mener mange folk

Men vi kan godt beskytte os selv med andre klimavenlige produkter. Der er mange, som siger, at de har brug for våben til at kunne beskytte sig selv, men de bruger det til alt muligt andet, fx. Skoleskyderier, som sker ret meget i Amerika. Våbenproduktion er meget dårligt for miljøet og medvirker til at skade miljøet. Få at kunne mindske CO2 udledning, er vi nød til at lave produktionen mere bæredygtig eller stop med produktionen af våben.

Produktionen af våben skal mindskes nu

Jeg synes ikke det er godt at have våben, fordi det kan være, at du ikke bruger det til at beskytte sig selv, men til at få hævn på en eller dræbe nogle andre, men også fordi det er ikke godt for miljøet

Vi er imod våben produktion, fordi det er dårligt for vores miljø. Våben indeholder dårlige kemikalier, som der er dårlig for vores klima" - Greenpeace

HAVEKASSER, MILJØVENLIGE OMRÅDER, GENBRUGELSE, Havekasser foran lån og leg, Taastrupgårdsvej Foto: Marva Sarwari

Hævede Havekasser

Kære elever på Ole-Rømer Skolen vil I gerne have en grønnere skole? Synes i, at det er alt for meget asfalt, mudder og jord på skolegården? Jamen vi har en løsning til det! Havekasser!

MARVA SARWARI, MARYAM ISMAIL & RIHANNA WILSON

I en havekasse kan man gro lige hvad man har lyst til fra grøntsager til frugt for kantinen. Eller eksotiske planter og blomster til at gøre frikvartererne livligere. Det gode ved havekasser er, at man kan genbruge næsten alt, som kan holde de forskellige floraer og planter. Og de kan komme i alle mulige

størrelser. I haven, på skolen derhjemme. Det kan havekassen gøre grønnere! For et Grønt Klima og Grøn Fremtid!

Hvad gør havekasser miljøvenligt?

Når man bruger plantekasser, giver det dig mulighed for at dyrke individuelle planter. At lade planter vokse i bymiljøer kan hjælpe med at nedgøre forurening og forbedre luftkvaliteten, især omkring skoleområder. Nogle plantekasser er designet til at absorbere vand, som kan forhindre oversvømmelse. At have grønne områder kan hjælpe med at reducere stress og give dig et bedre mentalt velfærd, hvilket fører til, at man er roligere og mere samlet. Det stimulerer det små børns øjne, når de er omgivet af kraftige farver fra blomsterne. At mindske brugen af syntetisk gødning (menneskeskabt gødning) og bruge i stedet bæredygtige teknikker kan hjælpe med at gøre planter

mere naturlige og føre til et mere miljøvenligt område.

Taastrupgårds havekasser Foto: Marva Sarwari

Hvad med de 5000 kr.?

Det vil være gøre skolen rigtig glad, hvis vi vandt præmien for Klassens Ide. Men hvad skal vi med pengene, når har vundet? Jo, man kan jo købe alt muligt til for at gøre ønsket i opfyldelse. Derfor tænkte vi at skrive, hvad man kan gøre. Hvis vi tager vores seje ide, Havekasser, kun man gør det

ekstremt ved at købe land ved skolen eller et andet sted. Derefter kan man købe forskellige slags kasser eller genanvende ting til at holde planterne. Man kun laver havekasserne til "jungler" altså køber diverse arter af træer, buske, planter, osv. Ellers kunne man skifte ideen ud med havekasser og bare plante ved de steder. Fordi der er meget asfalt ved skolen, kun vi spørger ledelsen om at få noget plads ved legepladserne og få vores havekasser plantede der.

Få det virkeliggjort!

Det er ikke et nemt arbejde at skulle sørge for havekasser i hvert fald på skolen. Derfor kunne man lave regler over for, hvem der sørger for dem, og hvornår. Man skal også tænke over, hvor mange penge man bruger på at gøre den i opfyldelse. Hvis man gør det helt miljøvenligt, kan man skaffe gamle kasser, både, badekar osv. Hvis der er nok rum til jord, kan det bruges.

Ellers kunne man købe havekasser fra Silvan eller IKEA. Hvad har man brug for? 1) Have kasser (kunne også bruge genanvendt ting) 2) Jord, enten købt eller skaffet naturligt 3) Frøer eller købe planter/blomster og sætte dem ind i jorden.